

Lovudkastet, selv aenbret efter Mindretallets Forslag, thi det er en altfor stor Udvidelse; det er Noget, hvorom man først maa høre Kirken, hvorom man først maa have en Betænkning fra dem, som det nærmest vedkommer. Var Lovudkastet virkelig, hvad det betegner sig at være, siger Fleertallet, kun et Tillæg til Sognebaandsløsningsloven, saa kunde man nok gaae ind paa at vedtage det; saa kunde man afstaae fra først at forlange en saadan Betænkning, thi saa var Betænkningen jo allerede indhentet for Hovedlovens Vedkommende, idet denne i sin Tid var Gjenstand for en grundig Drøftelse af en Kirkecommission i Aaret 1854. Det er altsaa den Grundtanke, hvorpaa Fleertallets Forslag er bygget, at Lovforslaget ikke kan betragtes som et Tillæg til Loven af 1855. Men, da jeg ikke kan erkjende, at denne Anskuelse er rigtig, kommer jeg ogsaa til et andet Resultat end det ærede Udvalgs Fleertal. Jeg kan ikke erkjende, at det foreliggende Forslag er saa vidtgaende, som det ærede Fleertal finder, jeg mener, at det er kun et Tillæg til, hvad der skete i 1854. Thi hvad skete der dengang? Der skete det, at den gamle Grændse for Menighederne, som bestod i nogle Steenpæle paa Marken eller i et Aløb, den gamle Sognegrændse blev brudt. Det var det store Stridt, som dengang skete, at den gamle Grændse for Menighederne blev brudt; den nye Grændse, som dengang blev indført, er den, der dannes af det aandelige Baand, som omslutter Menighed og Præst; det var en aandelig Grændse, der dengang blev indført. Det ærede Fleertal i Udvalget siger, at der dengang kun gaves Afgang til at løse Sognebaand til en anden fast Menighed, men saaledes forholder det sig dog virkelig ikke. Det er ikke til andre Menigheder, men til andre Præster, at man fik Lov til at slutte sig, og kun gjennem Præsterne til Menighederne. Det, der dengang indførtes, var altsaa at løse Sognebaand til andre Præster; dengang brødes den tidligere Landgrændse for Menighederne, dengang indførtes det allerede, at Menigheden kun dannes ved det aandelige Nærlighedens Baand, som omslutter den og Præsten. Men hvad er det da, som der nu gjøres Forslag om? Det er accurat det Samme.

Det ærede Mindretal foreslaaer ogsaa nu kun, at man skal kunne løse Sognebaand til en Præst, til En, der allerede er eller har været beffikket som Præst eller til præstelig Virksomhed. Jeg kan saaledes ikke indsee Andet, end at Lovforslaget virkelig er et Tillæg, og kun et lidet Tillæg, til Sognebaandsløsningsloven, og derfor vil jeg bede alle dem, som med mig maatte finde, at dette forholder sig saa, at stemme for Mindretallets Forslag. Der er indført en Bestemmelse i dette, om hvilken jeg allerede udtalte mig ved Sagens 1ste Behandling, nemlig Bestemmelsen om den kongelige Stabfæstelse, der efter min Formening veier op imod det, som staaer i Loven af 4de April 1855 om, at det skal være en Præst, som er beffikket for en anden fast Menighed; naar man har den Betryggelse, forekommer det mig, at der ingen Fare kan være ved Forslaget. Jeg kan sandelig idetmindste ikke see, hvilken Fare der skalde være ved det for Folkekirken. Kan det medføre nogen Fare for Lærerstand? Efter min Formening paa ingen Maade. Tværtimod; dersom det virkelig maatte være saa, at de bedste Kræfter vilde slutte sig til saadanne Menigheder, da vil netop deres Virksomhed virke opmuntrende og oplivende tilbage paa den øvrige Lærerstand. Kan det da være til Skade for Menighederne? Ingenlunde; man er berettiget til at slutte, at, naar det er de bedste Kræfter, der danne saadanne Menigheder, vil de netop disse Menigheder blive gode og oprigtige Menigheder for Vorherre; de vilde snarere være til Exempel end til Skade for de øvrige Menigheder. Jeg kan altsaa ikke see nogen Fare ved Forslaget. — Det ærede Udvalg taler om, at Friheden her kun kræves til Beskyttelse for individuelle Interesser. Ja, det er sandt. Men jeg vil spørge: Hvad er vor hele Gudsdyrkelse da Andet end individuelle Interesser? Hvad er vort Forhold til Vorherre Andet end en individuel Interesse? Og dersom de individuelle Interesser i disse Forhold kræve en større Frihed for at komme til deres fulde Udby, saa skulle vi vel vogte os for at forhindre denne Frihed. Jeg vil ikke være med dertil.

Jeg vil bede det høie Landsting om at